

Norwegian Rig Consultants
Kristiansand

Med forbehold om endringer
SPERRET til 9.9.87 kl 1400

Statsminister
Gro Harlem Brundtland

OLJEN OG HØYTEKNOLOGI

Vårt land er ett av de rikeste i verden. På grunnlag av oljeinntektene har Norge gjennom de siste par tiårene hatt en raskere vekst og en større standardforbedring enn de fleste andre land. Likevel er det mange oppgaver vi ikke løser slik vi ønsker det. I en kommunevalgkamp er det naturlig nok de sentrale velferdsoppgaver som kommunene og fylkeskommunene har et særlig ansvar for som står i forgrunnen. Det gjelder helsepolitikken, barnehageutbygging, utdanning, boligpolitikk og miljøpolitikk. Dette er oppgaver som angår de fleste menneskers hverdag, og her står vi foran store utfordringer også i årene framover. Vi må dekke behovene bedre og vi må legge større vekt på at de offentlige tjenestene i kommune, fylke og stat bedre skal tilpasses brukernes behov.

Det er et hovedpoeng at velferdspolitikken må bygges på et styrket produksjonsgrunnlag. Dette har vært et grunnleggende trekk ved utbyggingen av vårt velferdssamfunn at sosiale reformer har hatt dekning i økt verdiskapning.

Vi har nå opplevd at ikke bare oljeinntektene svikter, men at det også er alvorlig ubalanse i vår fastlandsøkonomi. Til tross for de store oljeinntektene vi hadde i første halvdel av 80-årene, ble vår fastlandsøkonomi så sterkt svekket at vi hadde underskudd i utenriksøkonomien allerede før oljeprisene falt. Vi hadde som nasjon innrettet oss slik at vi brukte langt mer enn vi produserte.

Vi kan ikke basere oss på at framtidige oljeinntekter alene kan løse problemene. Vi må bruke mindre, og vi må produsere mer. Vi må kjøpe mindre fra utlandet, og vi må selge mer av norske varer og tjenester. Derfor har det vært nødvendig med en betydelig kursendring i den økonomiske politikken.

Vi ser nå at resultatene kommer, og det er de som teller. Vi selger mer til utlandet, og kjøper mindre fra utlandet. Underskuddene blir mindre. Prisstigningen avtar. Også i oljesektoren er optimismen vendt tilbake.

Dette viser at den felles innsats vi når gjør peker framover og ut av krisen. Det nytter. Likevel er det langt fram.

For ett år siden var oljenæringen preget av dyp pessimisme. Prisfallet førte til en dramatisk reduksjon i selskapenes inntekter, letevirksomheten falt og investeringsplaner ble lagt til side.

Vi advarte mot en slik pessimisme, for vi visste at oljevirkosomheten må ha et langsiktig perspektiv. Det var de store investeringene i oljesektoren i 70-årene som ga grunnlag for de høye inntektene vi fikk fra oljen i første halvdel av 80-årene. Disse investeringene har gitt og vil gi inntekter i mange år fremover. Det er viktige å ha dette langsiktige perspektivet klart når vi nå står overfor nye og store investeringsbeslutninger, med virkninger inn i det neste århundre.

Da vi overtok regjeringsansvaret i fjor signaliserte vi en mer aktiv norsk holdning til OPECs bestrebelser på å stabilisere oljeprisen på et høyere nivå. Vi så betydningen av høyere oljepriser ikke bare for vår egen framtid som oljenasjon. Vi så også at det måtte en høyere oljepris til for å sikre at olje utnyttet på en måte som er forsvarlig i en miljø- og ressurssammenheng, og for utviklingen av alternative energikilder.

Vi har på egen hånd truffet tiltak som begrenser økningen av vår oljeproduksjon for å støtte opp om OPEC-landenes egen

produksjonsbegrensning. Og oljeprisen har stabilisert seg på et høyere nivå. Vi har fra norsk side ført dette videre ved å erklære vår villighet til å medvirke til et globalt energipolitisk samspill basert på økte kontakter og større gjensidig forståelse mellom oljeeksporterende og oljeimporterende land.

Stabile oljepriser på et rimelig nivå virker stabiliserende på verdensøkonomien og gir riktigere impulser for en tryggere og mer langsiktig global energi- og miljøpolitikk. Det er i både Norges og det internasjonale samfunnets interesse.

Milliardinntektene fra oljen har betydd mye for norsk økonomi. Både gjennom de skatteinntekter som har tilfalt det offentlige og de indirekte virkningene gjennom oppdrag som har tilfalt norske bedrifter og arbeidstakere. Skal vi rette opp norsk økonomi, og bli mindre avhengige av oljen, er det nødvendig med sterkere satsing i vårt konkurranseutsatte næringsliv for øvrig. Det har vært et viktig hensyn i den kursomlegging som er foretatt, og vil fortsatt bli det.

Men det er samtidig viktig at de petroleumstilknyttede næringene utvikler sin konkurransevne og sine fortrinn.

En av de store utfordringene har vært, og er, å utnytte oljevirkosomheten til å stimulere de øvrige deler av norsk næringsliv. Et slikt positivt samspill er nødvendig for at vi ikke skal bli for oljeavhengige.

Off-shorevirkosomheten har tilført norsk næringsliv økt teknologisk kunnskap på et viktig felt. I løpet av vår korte oljehistorie har norske bedrifter opparbeidet seg et godt renommé internasjonalt. Dette må vi ta vare på og utvikle det videre til landets beste. Vår petroleumsteknologi bør også kunne bli en eksportnæring.

Oljeprisfallet var ikke bare en ulykke for oljevirkosomheten og norsk økonomi. Det førte også til en helt annen bevissthet om kostnadsnivået i utbyggingsprosjektene. Industrien tok mot denne

utfordringen. Gjennom utvikling av ny teknologi og større oppfinnsomhet er det blitt mulig å redusere kostnadene for de fleste feltutbygginger.

Regjeringen vil gi forskning og utvikling høy prioritet i årene som kommer. Aktivitetsnivået innen petroleumssektoren i årene framover vil være avhengig av en mer effektiv anvendelse av kjent teknologi og utvikling av ny, mindre kostnadskrevende teknologi. Vi har inntrykk av at denne erkjennelsen nå preger tenkningen til oljeselskaper, forskningsinstitusjoner, ingeniørselskaper og industribedrifter.

Forskning i tilknytning til olje- og gassområdet er en sentral del av Regjeringens samlede forskningspolitikk. Petroleumsvirksomhetens betydning for den norske samfunnsøkonomien og de framtidige utbyggingsoppgaver på norsk sokkel gjør dette til et hovedinnsatsområde innenfor forskningspolitikken.

Det totale omfang av petroleumsrettet forskning og utvikling har økt vesentlig i de seinere år. Det betyr at nær 20 pst av all den forskning og utviklingsvirksomhet som ble utført i Norge i 1986 var knyttet til olje- og gassvirksomheten.

Forsknings- og utviklingsinnsatsen må tilpasses de framtidige utfordringer på norsk sokkel. Vi vet at utviklingen nå går i retning av dypere vann, mindre felt, kaldere klima, store gassforekomster og større avstand til markedene. Disse utfordringene utløser nye teknologiske krav, og betyr at vi må ta i bruk nye og mer kostnadseffektive løsninger i alle faser av virksomheten.

I petroleumsvirksomheten skal det både tas hensyn til økonomisk vekst, ressursøkonomi og natur og miljø. Også forskningen må være innrettet på dette. Vi har allerede i petroleumsloven slått fast at våre petroleumsforekomster skal utvinnes på en forsvarlig måte slik at øding med ikke fornybare energikilder unngås. Her er det en klar forbindelse mellom vår

egen petroleumspolitik og anbefalingene fra Verdenskommisjonen for miljø og utvikling.

FOU-virksomheten må innrettes også mot å økonomisere med disse forgjengelige energiresursene. Derfor er FOU knyttet til reservoarteknologi og økt oljeutvinning sentralt. Den kompetanse som er bygd opp på relativt kort tid gjennom petroleumsvirksomheten er en viktig ressurs for landet. Det er viktig at vi også finner anvendelse på andre næringsområder for det som her er utviklet. Slik kan oljevirksomheten også bidra til å bygge opp et mer framtidsrettet næringsliv i vår fastlandsøkonomi.

Den offentlige og private FOU-innsatsen har i betydelig grad bidratt til å kvalifisere det norske petroleumsfaglige miljø for nye teknologiske utfordringer og nye markeder. Norske produkter og løsninger skal etter hvert konkurrere internasjonalt på nye markeder. Det forutsetter kvalitet og innsats.

Mens vi for ett år siden regnet med et kraftig fall i oljeinvesteringene i Norge i de nærmeste årene, er situasjonen nå vesentlig endret. Lempingen i petroleumsskatteleggingen, mindre kostnadskrevende utbyggingsløsninger og en mer optimistisk vurdering av oljeprisutviklingen har bidratt til at selskapene planlegger utbygging av en rekke petroleumsfelt på norsk sokkel i årene framover. Operatørselskapene arbeider nå hver for seg etter planer som samlet kan gi en sterk øking i investeringene, selv fra dagens høye nivå. Men en utbyggingspolitikk i tråd med operatørenes planer kan føre til et sterkt fall i investeringene utover i 1990-årene.

Regjeringen er opptatt av at omfanget av oljeinvesteringer utvikler seg noenlunde jevnt, og at oljereservene ikke tømmes for raskt. Regjeringen vil derfor nøye vurdere om det er nødvendig å innføre en køordning for utbyggingsprosjekter på norsk sokkel. Dette vil vi legge fram for Stortinget senere i høst.

Norges betydning som oljeprodusent vil forsterkes i årene framover, uansett om selskapenes planer blir gjennomført, eller om investeringsnivået holdes på et jevnere nivå. Hvis vi legger

operatørenes planer til grunn, vil omtrent alle kjente oljefelt være utbygd allerede i 1991. Ytterligere oljeforekomster i særlig omfang regner en bare med å kunne finne i Barenshavet. Dersom det ikke gjøres store oljefunn i dette området, vil det altså lett kunne skje en rask tømming av oljeresevene på norsk sokkel. Derfor blir også lettevirkksomheten et viktig ledd i vår oljepolitikk.

Våre gassressurser er imidlertid store. Her har vi gjort funn som muliggjør en produksjon på dagens nivå i over 100 år framover, og fortsatt er bare en liten del av sokkelen kartlagt. Her setter imidlertid markedsutsiktene begrensninger. I dag består drøyt 60 pst av vår petroleumsproduksjon av olje og snaut 40 pst av gass. For våre påviste reserver har vi det motsatte forhold. For å nå målet om et utvidet gass-salg må vi derfor utvide våre markedsmuligheter for slag av mer norsk gass, og vi må bruke vår forskningsinnsats på å finne nye anvendelsesmuligheter for gassen.

Vi har som nasjon grunn til å se med optimisme på framtiden. Vi har store muligheter.

Også i olje- og gassvirksomheten. Kanskje vil vi de nærmeste årene bare se slutten på første kapittel av det norske oljeeventyret. Men vår viktigste ressurs er faktisk ikke oljen. Det er innsatsen fra hver enkelt - våre kunnskaper og vår arbeidsglede. Det er hva vi sammen kan skape som avgjør hva vi kan greie. Vi har den styrke og trygghet som rike ressurser, et langt utviklet nasjonalt samhold og fellesskap og bredt forankrete demokratiske og kulturelle verdier gir vårt land.

Vi skal ikke være redd for å stille krav til hverandre. For hva betyr det at vi må bedre vår konkurransevne annet enn at vi alle gjør vår jobb litt bedre. At vi er opptatt av hvordan vi kan samarbeide for et bedre resultat. Viljen til å yte virker inn på oss alle, også viljen til å tenke nytt. Jeg føler meg sikker på at vi er i stand til å ta det tak som forststatt er nødvendig.